

Med lov skal data deles – NOU 2024: 14

Camilla Selman, kommuneadvokat i Oslo

Overordnet

▶ Viderebruksutvalget

- Nedsatt 6. oktober 2021 – første møte 1. september 2022
 - Mandatet: Foreslå en mer helhetlig regulering av viderebruk av offentlige informasjon
 - Frist: 1. juli 2024
- ## ▶ Hva er «viderebruk»?
- Noe annet enn «gjenbruk»

Overordnet

♦ I dag:

- **Når** forvaltningen har plikt til å dele dokumenter/data følger av offentleglova og andre innsynslover, registerloven mv
 - I hovedsak ingen plikt til å dele hvis ingen ber om det
- **Hvordan** dele: Regulering i offentleglova basert på PSI-direktivet (direktiv 2003/98/EF med endringsdirektiv 2013/37/EU, viderebruksdirektivet)
 - Gjelder både ved innsyn og når det gis tilgang til informasjon uten at det foreligger innsynskrav

♦ Det nye:

- Open Data Directive, 2019/1024/EU (**ODD**) Åpne data direktivet
 - Avløser PSI-direktivet.
 - Regler om plikt til å gjøre såkalte «High Value Datasets» allment tilgjengelige
 - Commission Implementing Regulation, 2023/138/EU Gjennomføringsrettsakt
- Data Governance Act, 2018/1724/EU (**DGA**) Dataforvaltningsforordningen

Viderebruksutvalget

- ▶ Camilla Selman, Ski, kommuneadvokat i Oslo (leder)
- ▶ Torger Kielland, Bergen, professor juridisk fakultet Universitetet i Bergen
- ▶ Lee A. Bygrave, Oslo, professor institutt for privat rett v/Universitetet i Oslo
- ▶ Heather Broomfield, Leikanger, fagdirektør Digitaliseringsdirektoratet
- ▶ Birger S. Clementsen, Stavanger, direktør innovasjon og støttetjenester Stavanger kommune
- ▶ Johnny Welle, Oslo, kartverkssjef Statens Kartverk
- ▶ Dörthe Koerner, Brønnøysund, seniorrådgiver Brønnøysundregistrene
- ▶ Hilde Austlid, Trondheim, senioringeniør Statens vegvesen
- ▶ Ina Lindahl Nyrud, Oslo, advokat Norsk Journalistlag
- ▶ Shahzad Rana, Oslo, selvstendig konsulent

Data som ressurs

- ▶ Meld. St. 22 (2020-2021) *Data som ressurs – datadrevet økonomi og innovasjon*
 - Data som «den nye oljen»?

Table 1: Overview of EU Legislation in the Digital Sector

Applicable law	Published in the Official Journal of the European Union
In negotiation	Proposal by the European Commission entered the legislative process.
Planned initiative	Mentioned by the European Commission as potential legislative initiative

Research & Innovation	Industrial Policy	Connectivity	Data & Privacy	IPR	Cybersecurity	Law Enforcement	Trust & Safety	E-commerce & Consumer Protection	Competition	Media	Finance
Digital Europe Programme Regulation, (EU) 2021/694	Recovery and Resilience Facility Regulation, (EU) 2021/241	Frequency Bands Directive, (EEC) 1987/372	General Data Protection Regulation (GDPR), (EU) 2016/679	Database Directive, (EC) 1996/9	Regulation for a Cybersecurity Act, (EU) 2019/881	Law Enforcement Directive, (EU) 2016/680	Product Liability Directive (PLD), (EEC) 1985/374, 2022/0302(COD)	Unfair Contract Terms Directive (UCTD), (EC) 1993/13	Technology Transfer Block Exemption, (EC) 2014/316	Satellite and Cable I Directive, (EEC) 1993/83	Common VAT system, (EC) 2006/112, 2022/0407(CNS)
Horizon Europe Regulation, (EU) 2021/698, (EU) 2021/764	InvestEU Programme Regulation, (EU) 2021/523	Radio Spectrum Decision, (EC) 2002/676	Regulation to protect personal data processed by EU institutions, bodies, offices and agencies, (EU) 2018/1728	Community Design Directive, (EC) 2002/6, 2022/0391(COD)	Regulation to establish a European Cybersecurity Competence Centre, (EU) 2021/887	Directive on combating fraud and counterfeiting of non-cash means of payment, (EU) 2019/713	European Standardization Regulation, (EU) 2012/1025	E-commerce Directive, (EC) 2000/31	Company Law Directive, (EU) 2017/1132, 2023/0089(COD)	Information Society Directive, (EC) 2001/29	Payment Service Directive 2 (PSD2), (EU) 2015/2366, 2023/0209(COD)
Regulation on a pilot regime distributed ledger tech. market, (EU) 2022/858	Connecting Europe Facility Regulation, (EU) 2021/1153	Broadband Cost Reduction Directive, (EU) 2014/61, 2023/0046(COD)	Regulation on the free flow of non-personal data, (EU) 2018/1807	Enforcement Directive (IPR), (EC) 2004/48	NIS 2 Directive, (EU) 2022/2555	Regulation on terrorist content online, (EU) 2019/784	Radio Equipment Directive (RED), (EU) 2014/53	Unfair Commercial Practices Directive (UCPD), (EC) 2005/29	Market Surveillance Regulation, (EU) 2019/1120	Audio-visual Media Services Directive (AVMSD), (EU) 2010/13	Digital Operational Resilience Act (DORA Regulation), (EU) 2022/2554
	Regulation on High Performance Computing Joint Undertaking, (EU) 2021/1173	Open Internet Access Regulation, (EU) 2015/2120	Open Data Directive (PSI), (EU) 2019/1024	Directive on the protection of trade secrets, (EU) 2016/943	Information Security Regulation, 2022/0084(COD)	Temporary CSAM Regulation, (EU) 2021/1232, 2022/0155(COD)	eIDAS Regulation, (EU) 2014/910, 2021/0136(COD)	Directive on Consumer Rights (CRD), (EU) 2011/83	P2B Regulation, (EU) 2019/1150	Portability Regulation, (EU) 2017/1128	Crypto-assets Regulation (MiCA), (EU) 2023/1114
	Regulation on Joint Undertakings under Horizon Europe, (EU) 2021/2085, 2022/0033(INLE)	European Electronic Communications Code Directive (EECC), (EU) 2018/1972	Data Governance Act (DGA Regulation), (EU) 2022/868	Standard essential patents, 2023/0133(COD)	Cybersecurity Regulation, 2022/0085(COD)	E-evidence Regulation, 2018/0108(COD)	Regulation for a Single Digital Gateway, (EU) 2018/1724	e-invoicing Directive, (EU) 2014/55	Vertical Block Exemption Regulation (VBER), (EU) 2022/720	Satellite and Cable II Directive, (EU) 2019/789	Digital euro, 2023/0212 (COD)
	Decision on a path to the Digital Decade, (EU) 2022/2481	Roaming Regulation, (EU) 2022/612	ePrivacy Regulation, 2017/0003(COD)	Design Directive, 2022/0392(COD)	Cyber Resilience Act, 2022/0272(COD)	Digitalization of travel documents	General Product Safety Regulation, (EU) 2023/988	Geo-Blocking Regulation, (EU) 2018/302	Digital Market Act (DMA Regulation), (EU) 2022/1925	Copyright Directive, (EU) 2019/790	Financial Data Access Regulation, 2023/0205 (COD)
	European Chips Act (Regulation), 2022/0032(COD)	Regulation on the Union Secure Connectivity Programme, (EU) 2023/588	European Data Act (Regulation), 2022/0047(COD)	Compulsory licensing of patents, 2023/0129(COD)	Cyber Solidarity Act, 2023/0109(COD)		Machinery Regulation, (EU) 2023/1230	Digital content Directive, (EU) 2019/770	Regulation on distortive foreign subsidies, (EU) 2022/2560	European Media Freedom Act, 2022/0277(COD)	Payment Services Regulation, 2023/0210(COD)
	European critical raw materials act (Regulation), 2023/0079(COD)	.eu top-level domain Regulation, (EU) 2019/517	European Health Data Space (Regulation), 2022/0140(COD)				AI Act (Regulation), 2021/0106(COD)	Directive on certain aspects concerning contracts for the sale of goods, (EU) 2019/771	Horizontal Block Exemption Regulations (HBER), (EU) 2023/1066, (EU) 2023/1067		Revision of the late payments Directive
	Establishing the Strategic Technologies for Europe Platform (STEP), 2023/0199(COD)	New radio spectrum policy programme (RSPP 2.0)	Regulation on data collection for short-term rental, 2022/0358(COD)				Eco-design Regulation, 2022/0095(COD)	Digital Services Act (DSA Regulation), (EU) 2022/2065	Platform Work Directive, 2021/0414(COD)		
		Telecoms Act / Fair Share initiative	Harmonization of GDPR enforcement 2023/0202(COD)				AI Liability Directive, 2022/0303(COD)	Right to repair Directive, 2023/0083(COD)	Single Market Emergency Instrument (SME), 2022/0278(COD)		
			Interoperable Europe Act, 2022/0379(COD)					Political Advertising Regulation, 2021/0381(COD)			
			Access to vehicle data, functions and resources					Multimodal digital mobility services (MDMS)			
			GreenData4all					Consumer protection, strengthened enforcement cooperation			
								Consumer rights, adapting ADR to digital markets			

Connectivity	Data & Privacy	IPR	Cybersecurity
Frequency Bands Directive, (EEC) 1987/372	General Data Protection Regulation (GDPR), (EU) 2016/679	Database Directive, (EC) 1996/9	Regulation for a Cybersecurity Act, (EU) 2019/881
Radio Spectrum Decision, (EC) 2002/676	Regulation to protect personal data processed by EU institutions, bodies, offices and agencies, (EU) 2018/1725	Community Design Directive, (EC) 2002/6, 2022/0391(COD)	Regulation to establish a European Cybersecurity Competence Centre, (EU) 2021/887
Broadband Cost Reduction Directive, (EU) 2014/61, 2023/0046(COD)	Regulation on the free flow of non-personal data, (EU) 2018/1807	Enforcement Directive (IPR), (EC) 2004/48	NIS 2 Directive, (EU) 2022/2555
Open Internet Access Regulation, (EU) 2015/2120	Open Data Directive (PSI), (EU) 2019/1024	Directive on the protection of trade secrets, (EU) 2016/943	Information Security Regulation, 2022/0084(COD)
European Electronic Communications Code Directive (EECC), (EU) 2018/1972	Data Governance Act (DGA Regulation), (EU) 2022/868	Standard essential patents, 2023/0133(COD)	Cybersecurity Regulation, 2022/0085(COD)
Roaming Regulation, (EU) 2022/612	ePrivacy Regulation, 2017/0003(COD)	Design Directive, 2022/0392(COD)	Cyber Resilience Act, 2022/0272(COD)
Regulation on the Union	European Data	Compulsory licensing of	Cyber Solidarity

Dagens regulering i offentleglova

- ▶ § 6 Forbud mot forskjellsbehandling. Om avtaler om enerett.
- ▶ § 7 Informasjonen kan brukes til ethvert formål med mindre lovgivning eller tredjepersoners rettigheter er til hinder for det. Standardlisenser.
- ▶ § 8 (og offentlegforskrifta § 4) Innsyn skal som hovedregel være gratis. Betalingssatser: Beregning og offentliggjøring.
- ▶ § 30 Tilgjengeliggjøringen. Rett til kopi i alle eksisterende formater og språkversjoner.
- ▶ Deler av disse bestemmelsene har et annet anvendelsesområde enn resten av offentleglova, jf. § 2 siste ledd

Open Data Directive (ODD)

- Utvider anvendelsesområdet for direktivet, til å omfatte bl a:
 - Offentlig finansierte forskningsdata
- Noen endringer i reglene om betaling
- Mer gjennomsiktig prosess for etablering av enerettsavtaler
- Særregler for dynamiske data

Datasett med høy verdi (high value datasets)

- ▶ Gjennomføringsrettsakt 2023/138 (EU)
- ▶ Skal være gratis tilgjengelig, maskinlesbare, levert gjennom API-er, og når relevant, som bulknedlasting
- ▶ Nærmere definerte data innenfor seks områder:
 - Geografiske data (kart opp til 1/5000)
 - Jordobservasjonsdata og miljødata
 - Metrologiske data
 - Statistikk
 - Selskapsregister og eierskapsregister
 - Mobilitetsdata (transportdata)

Data Governance Act (DGA)

- ▶ Omfatter både privat og offentlig sektor
- ▶ Fire regelsett:
 - Regler om viderebruk av personopplysninger, kommersielt fortrolige data, fortrolige statistiske data og data beskyttet av tredjeparters immaterielle rettigheter som det offentlige innehar («lukkete data»).
 - Et notifikasjons- og tilsynsrammeverk for tilbydere av dataformidlingstjenester.
 - Et rammeverk for datadeling av altruistiske grunner.
 - Etablering av en ekspertgruppe for datainnovasjon ("European Data Innovation Board" - EDIB).

Om utvalgets forslag

- ▶ Endringer i offentleglova
 - Ta ut/endre de bestemmelsene som stammer fra PSI-direktivet (§§ 6, 7, 8 og 30)
- ▶ Forslag om ny lov om datadeling
- ▶ Forslag om ny lov om dataforvaltning
 - Kort lov som gjør Dataforvaltingsforordningen til norsk lov

Forslag til lov om datadeling

- ▶ Gjelder all tilgjengeliggjøring av data
 - Konkret innsynskrav
 - Forpliktelse til å tilgjengeliggjøre
 - Frivillig tilgjengeliggjøring
- ▶ Bruker av «data» som begrep, og ikke «dokument/informasjon».
- ▶ Ett sett med regler for offentlig sektor – ingen skille etter organiseringsform.
- ▶ Loven gjelder også (på visse vilkår) for offentlig finansierte forskningsdata.
- ▶ Særregler for dynamiske data.
- ▶ Hovedregel: Gratis. Gebyrer i samsvar med det som tillates etter ODD.
- ▶ Mer gjennomiktig prosess for etablering av enerettsavtaler.
- ▶ Litt strengere krav til hvordan data fra offentlig sektor skal deles (formater, tilgjengeliggjøring av metadata).
- ▶ Plikt til gratis tilgjengeliggjøring av datasett med høy verdi (angitt av EU)

Forslag til lov om datadeling

- ▶ Lovfeste etableringen av et nasjonalt prioriteringsråd for deling og viderebruk av data fra offentlig virksomhet
 - Bred sammensetning
 - Nasjonal arena for debatt og råd om hvilke data det skal innføres en plikt til aktiv tilgjengeliggjøring for
 - Faglige ekspertråd til regjeringen, ikke beslutningsmyndighet

Sikkerhet ved deling av åpne data

- ▶ Hva kan skade nasjonale sikkerhetsinteresser og må dermed skjermes?

Takk for meg!

